

Voorstel voor	Dagelijks bestuur	
Vergaderdatum	26 maart 2019	
Onderwerp	Nota Bodembeheer Schippersplas Ommen	
Agendapunt	III.3	
Kenmerk	B2019/2707	
Portefeuillehouder	Ria Broeze	
Opsteller/indiener	Gerrit Meijerink g.meijerink@vechtstromen.nl 0621882540	Gon Eugelink
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Reactie portefeuillehouder 19 maart 2019	Akkoord met doorgeleiding naar dagelijks bestuur als hamerstuk.
Besluit dagelijks bestuur 26 maart 2019	Het dagelijks bestuur besluit conform voorstel.
Ter inzage legging	8 april tot en met 20 mei 2019
Advies commissie	Niet van toepassing.
Algemeen bestuur	Besluitvormend

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

- de Nota Bodembeheer Schippersplas (Enviso, 22 februari 2019) door het dagelijks bestuur vast te laten stellen en door te geleiden naar het algemeen bestuur, zodat gebiedsspecifiek beleid voor de plas van kracht wordt. Binnen de kaders van dat beleid kan grond en bagger in de plas worden toegepast ten behoeve van herinrichting.

II. Inleiding / kader

Staatsbosbeheer, eigenaar van de Schippersplas, heeft plannen om deze plas opnieuw in te richten. Het herinrichten vindt onder andere plaats door te verondiepen met grond en bagger. De initiatiefnemer (Staatsbosbeheer in combinatie met ENVISO) is voornemens om daarbij gebruik te maken van bagger tot en met klasse B en grond tot en met klasse Industrie.

Klasse B bagger en klasse Industrie grond voldoen aan de wettelijk vastgestelde maximale waarden die nodig zijn om de bodem blijvend geschikt te houden voor de functie die de bodem heeft. Voor enkele stoffen worden aanvullende en strengere eisen gesteld ter bescherming van de lokale situatie. Nadat de plas met klasse B en klasse Industrie is gevuld wordt een afdeklaag aangebracht die voldoet aan de omgevingskwaliteit.

Het doel is dat de plas over (maximaal) tien0 jaar natuurlijker ingericht is, waarmee het gebied een ecologische stimulans gegeven wordt. Tevens is de landschappelijke inpassing meegewogen in het ontwerp.

Het waterschap is voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van het initiatief het bevoegd gezag in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit (BBk).

Voor het toepassen van grond en bagger tot en met klasse Industrie, respectievelijk klasse B moet gebiedsspecifiek beleid voor de plas vastgesteld worden. Dit gebeurt door middel van het opstellen van een Nota Bodembeheer en het vaststellen hiervan in het algemeen bestuur.

Aangezien het waterschap geen directe belangen heeft in het project maar wel gebaat is bij het in stand houden van de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, heeft het waterschap het door ENVISO uitgevoerde onderzoek beoordeeld en bekeken of alle aspecten en belangen voldoende zijn belicht. Dit onderzoek dient als basis voor het gebiedsspecifiek beleid. Dit gebiedsspecifieke beleid is het toetsingskader dat bepaalt welke grond en bagger mag worden toegepast in de Schippersplas.

Tijdens de herinrichting zal veel transport plaatsvinden om de benodigde kubieke meters grond en bagger (201.000 m³) naar de plas te transporteren. Het transport valt echter buiten de verantwoordelijkheid van het waterschap.

De initiatiefnemer is met betrekking tot de verondieping tot overeenstemming gekomen met de gemeenten Ommen en Hardenberg. De gemeente Ommen, waarbinnen de plas ligt, heeft per brief aangegeven positief ten opzichte van de herontwikkeling van de plas te staan.

III. Beoogd effect

Het waterschap krijgt met de Nota Bodembeheer Schippersplas een toetsingskader waarin het initiatief voor de Schippersplas worden beoordeeld en op basis waarvan kan worden gehandhaafd.

IV. Argumenten

1.1 Binnen de kaders van de Nota Bodembeheer kan grond en bagger (t/m klasse B en klasse Industrie) veilig worden toegepast.

De nota voldoet aan de eisen zoals deze gesteld zijn in de Handreiking Herinrichten Van Diepe Plassen die in 2010 is opgesteld en bekrachtigd is met een ministeriële circulaire. Deze handreiking geeft voorwaarden waaraan voldaan moet worden om grond en bagger van een bepaalde kwaliteit toe te kunnen passen zonder dat dit negatieve invloed heeft op de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit.

1.2 De zandwinplas kan nuttig en functioneel verondiept worden.

Nuttig en functioneel zijn voorwaarden voor het toepassen van grond en bagger. De herinrichting van de zandwinplas, waardoor deze natuurvriendelijker en aantrekkelijker wordt, is een nuttige toepassing. De verondieping is functioneel, omdat er niet meer grond en bagger wordt toegepast dan nodig is.

1.3 Waterbodem tot en met klasse B en landbodem tot en met klasse Industrie kan op deze manier hergebruikt worden.

Het toe te passen materiaal is vaak om civieltechnische redenen en/of milieuhygiënische redenen niet goed toe te passen in werken, waardoor deze grond niet vermarktbaar is. Binnen een grootschalige toepassing als een verondieping kan deze secundaire grond nog wel nuttig worden toegepast.

1.4 Wetgeving (Besluit Bodemkwaliteit) heeft deze manier van hergebruik van niet schoon materiaal mogelijk gemaakt.

Het afwijzen van een verzoek om een Nota Bodembeheer vast te stellen door het bevoegd gezag kan alleen op grond van een milieuhygiënische of ruimtelijke onderbouwing. In het doorlopen traject tot het tot stand komen van de Nota Bodembeheer zijn geen milieuhygiënische of ruimtelijke argumenten te benoemen op grond waarvan een afwijzing gerechtvaardigd is. De voorliggende Nota Bodembeheer is geheel tot stand gekomen binnen de wettelijke kaders.

1.5 Het gedeeltelijk verondiepen van de plas heeft een positief effect op de ecologische kwaliteit.

Door een ondiep gedeelte in de plas aan te brengen zal dit waarschijnlijk een positief effect op de visstand hebben. Een betere visstand werkt gunstig door in de ecologische kwaliteit en diversiteit van de plas. De plas krijgt een sterkere relatie met het oostelijk gelegen bosgebied.

V. Risico's en kanttekeningen

1.1 Op dit moment is nog niet met volle zekerheid te zeggen dat op (lange) termijn geen effecten zullen optreden.

Deze onzekerheid kan nu ook nog niet weggenomen worden. Er wordt op dit moment gewerkt aan een nieuw toetsingskader. De verwachting is dat deze tegelijk met de Omgevingswet van kracht wordt. Indien daar aanleiding toe is moeten de normen in deze Nota Bodembeheer opnieuw beoordeeld worden en eventueel worden aangepast naar de actuele stand van zaken. Als de gebiedsspecifieke normen in de Nota Bodembeheer Schippersplas aangepast worden, kan dit gevolgen hebben voor de hoeveelheid grond en bagger die geschikt is voor toepassing. Als er minder grond en bagger geschikt is, is het mogelijk dat de verondieping binnen de termijn van tien jaar niet volgens het inrichtingsplan mogelijk is. Er moet dan beoordeeld worden of verlenging van de looptijd wenselijk is of dat de plas afwijkend van het inrichtingsplan heringericht wordt.

1.2 Er is een risico dat de initiatiefnemer de komende 10 jaar niet over voldoende grond en bagger kan beschikken om de beoogde verondieping te realiseren.

Hierdoor zou het kunnen voorkomen dat niet aan het vereiste criterium 'nuttig' voldaan wordt. Door de verondieping in fases uit te voeren (waarbij per fase aan de criteria nuttig en functioneel voldaan moet worden) wordt dit risico zo klein mogelijk gehouden. Het waterschap controleert de voortgang, bespreekt dit met de initiatiefnemer en kan, indien nodig, hier handhavend in optreden. Ook als er meer toepassingslocaties komen kan hier een overcapaciteit in ontstaan waardoor er niet voldoende grond en bagger beschikbaar is om het geschetste einddoel te realiseren. De gemeentes Ommen en Hardenberg hebben overigens aangegeven voldoende bermengrond voor toepassing in de plas beschikbaar te hebben om deze binnen tien jaar tot de gewenste inrichting te vullen.

1.3 Zienswijzen kunnen aanleiding geven tot onrust en/of herziening van de Nota Bodembeheer.

Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het onderzoek is uitgevoerd, kunnen er bij de terinzagelegging zienswijzen ingediend worden die tot andere toepassingsmogelijkheden leiden. Daarnaast kunnen er (minder gegronde) argumenten zijn die wel onrust kunnen veroorzaken in de omgeving. Vooralsnog zijn er geen signalen dat dit speelt.

1.4 Ondiepe zones in combinatie met voedselrijk water kunnen leiden tot (blauw)algenproblemen en een ongewenste visstand.

Om problemen met (blauw)algen te voorkomen moet de waterkwaliteit in de ondiepe zones ook goed blijven. Daarom wordt tijdens en na het verondiepen de oppervlaktewaterkwaliteit gemonitord door de initiatiefnemer om hiermee onacceptabele verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen. Indien verslechtering optreedt (boven de normen in de Nota Bodembeheer) is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het herstel.

VI. Financiën

Voor het waterschap zijn er geen financiële consequenties.

VII. Communicatie

Het waterschap zal de communicatie middels de gebruikelijke publicaties rondom de besluitvorming (terinzagelegging) laten verlopen. De communicatie richting belanghebbende partijen en de omgeving zal door Staatsbosbeheer worden verzorgd middels nieuwsbrieven en inloopbijeenkomsten.

Kernboodschap

Staatsbosbeheer wil de Schippersplas gelegen in de Gemeente Ommen minder diep maken met grond en bagger. Door het ondieper maken kan de Schippersplas natuurlijker worden ingericht. Dit zal positieve effecten hebben op de visstand en de waterkwaliteit. Als er sprake is van het verondiepen van een plas met bagger of grond moet het waterschap op basis van wet- en regelgeving een Nota Bodembeheer vaststellen. Daarmee wordt gekeken of het gebruik van de voorgestelde grond en bagger een negatieve invloed op het grond- en oppervlaktewater kan hebben. Ook geeft deze nota het waterschap de mogelijkheid om handhavend op te treden mocht dit nodig zijn. Uit extern onderzoek blijkt dat de plannen voor het verondiepen van de Schippersplas voldoen aan de gestelde voorwaarden. Op basis daarvan heeft het dagelijks bestuur besloten de Nota Bodembeheer Schippersplas in concept vast te stellen.

VIII. Uitvoering

Indien de Nota Bodembeheer wordt vastgesteld gaat de initiatiefnemer starten met verondiepen. Voor, tijdens en na de verondiepingswerkzaamheden voert de initiatiefnemer de monitoring van de waterkwaliteit uit om deze te controleren en ontwikkelingen in de tijd te volgen. Het waterschap ziet er op toe dat de monitoring conform de gemaakte afspraken wordt uitgevoerd en krijgt inzicht in de resultaten. Indien nodig kan er door het waterschap handhavend worden opgetreden.

Inspraak

De conceptnota wordt na vaststelling door het dagelijks bestuur zes weken ter inzage gelegd voor zienswijzen op het plan. Na deze periode moet de nota bodembeheer, al dan niet met wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen, worden vastgesteld in het algemeen bestuur. Daarna wordt de nota bodembeheer zes weken ter inzage gelegd voor beroep.

Procedureel (voorlopig)

- 18 maart 2019: behandeling Nota in portefeuilleoverleg.
- 26 maart 2019: Behandeling Nota in dagelijks bestuur.
- 8 april 2019 – 20 mei 2019: ter inzageliggig voor zienswijzen
- 28 mei 2019: 2^e behandeling in dagelijks bestuur (bij geen zienswijzen) en doorgeleiding naar de commissie watersysteem en algemeen bestuur.
- ?? juni 2019: Behandeling Nota in commissie watersysteem.
- 10 juli 2019: Behandeling en vaststelling in algemeen bestuur.
- 17 juli – 28 augustus 2019: ter inzage voor beroep.

Of de procedure daadwerkelijk conform deze planning zal lopen is afhankelijk van de mening van het bestuur, eventueel ingediende zienswijzen en de benodigde tijd voor de behandeling van de zienswijzen.

IX. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Nota Bodembeheer Schippersplas (onder andere inclusief de natuurtoets, het inrichtingsplan en de instemmingsbrief van de gemeente Ommen).